

“Калі ўзноўлена песня, вернута народу - адчуваю, што нездарма жыў і працую”

Любоў Сівурава - кіраўніца калектыва “GUDA”, дацэнт кафедры междисциплинарна-культурнай дзейнасці, выкладчыца творчых дысцыплінаў. Яна распрацавала і вядзе вучэбны курс “Фестывальны менеджмент”. Спадарыня Любоў скончыла аспірантуру ІМЭФ, Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы па спецыяльнасці “Культуралогія”. Натхнёна і метадычна яна займалася навуковай, даследчыскай працай у галіне этналогіі, сучаснай аматарскай творчасці, прыкладной этнамузыкалогіі.

Матуля двух сыноў, цудоўная жонка, спадарыня Любоў усё ж лічыць, што трэба жыць творчасцю, і бычыць у ёй валікі сэнс. “*Маёй маці 75 гадоў, яна - чалавек спеўнай культуры, голас у яе моцны, яе сілкуе творчасць. Мама паходзіць з Жабінкаўскага раёна, песеннага краю. Там мы ў свой час запісалі 3 касеты вясельных песень.*”

Спадарыня Любоў Сівурава распавяла пра гісторыю стварэння этна-фольк гурта “GUDA”:

-- У 1995 годзе я была навуковым супрацоўнікам Інстытута праблем культуры.

Па роду дзейнасці мы наведвалі розныя фестывалі з навукова-метадычнымі мэтамі. Нас вельмі ўразіла падзея ў Барысаўскім раёне ў вёсцы Мёдча. Дзе праводзіўся міні рэгіянальны фестываль. Мы пазнаеміся з Антанінай Абрамовіч, якая кіравала мастацкім калектывам, ладзіла экспедыцыі па зборы фольклорнага матэрыялу.

На зваротным шляху ў аўтобусе мы пачалі спяваць так, як спяваюць у нас на вёсцы.

Гучней за ўсіх спявала моладзь. Адна з падарожніц, Ірына Мазюк, запрасіла нас на сустрэчы моладзевага творчага аб'яднання. З таго часу мы пачалі развіваць нашу творчую дзейнасць.

Мы сустрэліся з песнямі высокага квалітэту, але пры запісе іх, ноты не фіксуюць ні тэмбральнай афарбоўкі, інта-

нацыі, непаўторных адценняў спеву. Таму мы запісалі іх на магнітафон непаасрэдна. Больш за 10 год мы працуем над зборам матэрыялу і не можам спасцігнуць усёй глыбіні песень. У 2000 годзе нам прадаставілі студыю на радыё, і мы на працягу чатырох гадынаў запісалі альбом з 20-ці песнямі.

Аднойчы мы знайшлі потны запіс 1911 года прыгожай, старадаўняй песні “Медуница”, узнавілі, прыдумалі канон, - дзеліцца уражаннімі сп. Любоў.

-- Калі вяртаецца страчаны твор, у песні знаходзяць водгук людзі розных пакаленняў, яна становіцца актуальнай, зразумелай слухачам розных узростаў, - гэта важна для нас.

Закладзены ў гэтым глыбокі сэнс: песня надае маральнае і эстэтычнае выхаванне, нясе мудрасць продкаў, перадае базавыя каштоўнасці беларускага народа.

Нельга дапускаць, каб песні страчваліся з ужытку. Трэба фіксаваць як мага больш народных песень. У Літве, напрыклад, гэты культурны пласт захоўваецца пры падтрымцы дзяржавы на нацыянальным узроўні, па запісы выдаткоўваюцца сродкі, дыскі захоўваюцца ў фанатках.

У гучанне ўносяць свае непаўторныя адценні старэйшыя прадстаўніцы нашага калектыва - Кацярына Акімава, Ганцыяна Янкевіч, Вольга Тарасевіч, Вольга Карабінова.

Тры разы на тыдзень мы збіраемся, інтэнсіўна працуем над голасам, сыхам, сугуччам.

Сёння сапраўдны нефармальны лідар нашага калектыва - Вікторыя Міхно, яна ўмее ладзіць з людзьмі, умее навучыць спевам, выходзіць моладзь. Вікторыя - біёлаг на адукацыі, скончыла аспірантуру, напісала дысертацыю.

Вольга Емяльянчык - прадстаўніца старэйшага пакалення, выкладчыца Полацкага ўніверсітэта, выкладае гісторыю, займаецца антрапалогіяй, рыхтуецца абараніць дысертацыю. Яна - адна з пачына-

льніц нашага руху. У Вольгі найлепшыя вакальныя здольнасці.

Малады склад калектыву прадстаўляюць: Наталля Краўцова, выкладчыца БДУКІМ, практычны менеджэр, Ганна Емялёва, якая скончыла магістратуру, абараняе магістарскую дысертацыю, працуе ў музеі Вялікай Айчыннай вайны.

Дар'я Зуева -- студэнтка трэцяга курса, Наста Шыманская, Таццяна Бароўка, студэнтка БДУПУ імя Ташка. Ёсць падрыхтоўчая група і новы кірунак: спевы, танцы, старажытныя народна-пабытовыя танцы, карагоды.

Мы самі шыем строі для канцэртаў, канцэлі і спадніцы, альбо замаўляем майстрыцам. На кожны дзень народзінаў замаўляем і робім які-небудзь элемент строю.

Зміру Вайшошкевічу на дзень народзінаў мы падаравалі пас, асноўны элемент мужчынскага строю.

Без вышыванага паса мужчына не мог з'яўляцца на людзях. Пас павінен яго ахоўваць.

Мы падарылі яго на доўгую дарогу і добрае жыццё і заспявалі: “*Сытце пшаніцу, карміце коняў*”. Так праводзілі сябры маладога з маладой. Нядаўна падаравалі капаршаначку з вушкамі і стужкамі Вікторыі Міхно.

Нашы выканаўцы старэйшага складу замужам, гадуюць сынкаў і дачушак. Мы перадаём жаночую абрадавую культуру, захавалі імямі і транслятарамі якой здаўна былі жанчыны”, -- адзначыла Л. Сівурава.

Грэе і лашчыць вясення сонейка. Вясну гучаюць дзяўчаты сваім звонкімі спевамі. Пякуць птушчак на Дабравешчанне, апранаюць святочныя строі, чакаюць іх у госці сябры.

Э. Оліна.

На здымках: Любоў Сівурава, гурт “GUDA”.

Рэдактар Ст.

Знавальнік:

ТБМ імя Францішка Скарыны.

Пасведчанне аб рэгістрацыі:

№ 908 ад 18 снежня 2009 г.

Адрас рэдакцыі:

231293, Літаскі р-н, в. Даліна

Адрас для паштовых адпраўленняў:

231282, г. Ліда-2, п/с 7.

E-mail: naszaslowa@tut.by

http://tbmlida.byhost.org

Рэдакцыйная калегія

Людміла Дзіцэвіч, Вольга Іпатава, Ірына Марачкіна, Леакадзія Мілаш, Аляксей Петрашкевіч, Людміла Піскун, Аляксей Пяткевіч, Уладзімір Содаль, Станіслаў Суднік, Павел Сцяцко, Алег Трусаў.